

Asia: VM003:00/2017 VM/155/03.01.00/2018

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta sekä sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 5 §, 6 § ja 7 §:n 1 momentin kumoamisesta

1. Yleiset kommentit lakiehdotuksesta

Ehdotettavalla lailla pyritään edistämään digitaalisten palvelujen laadukasta ja tietoturvallista tarjoamista julkisella sektorilla. Tarkoituksena on edistää jokaisen mahdollisuuksia käyttää yhdenvertaisesti digitaalisia palveluja parantamalla niiden saatavuutta, tietoturvallisuutta, laatua ja sisällön saavutettavuutta. Valtakunnanvoudinviraston näkemyksen mukaan lakiehdotuksen tavoitteet ovat kannatettavia ja laki tarpeen kansalaisten yhdenvertaisuuden turvaamiseksi sähköistyvässä maailmassa. Lakia sovellettaessa tulee kuitenkin pitää mielessä myös ne ihmiset, jotka eivät osaa tai halua käyttää sähköisiä palveluja riippumatta siitä, miten helposti ne ovat saavutettavissa. Lain soveltaminen ei saa johtaa tilanteeseen, jossa palvelut olisivat saatavilla ainoastaan sähköisesti, sillä ehdotettavassa laissa ei säädetä hallinnon asiakkaalle digitaalisten palvelujen käyttövelvoitetta.

Esityksen mukaan ehdotettu digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annettava laki täydentää hallintolakia. Hallintolakia ei kuitenkaan sovelleta esim. ulosottoon. Ehdotettavan lain lisäksi viranomaisten sovellettavaksi jää edelleen myös laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa, laki hallinnon yhteisistä sähköisen asiointin tukipalveluista ja laki julkisen hallinnon tietohallinnon ohjauksesta. Ehdotettava laki ehkä yhtenäistää sähköisten asiointipalvelujen saavutettavuutta koskevaa lainsäädäntöä, mutta monimutkaistaa entisestään sähköistä asiointia kokonaisuudessaan koskevaa lainsäädäntöä, mikä on vastoin hallitusohjelmassa asetettuja tavoitteita sääntelyn nettomääräisestä keventämisestä. Valtakunnanvoudinviraston näkemyksen mukaan tulisi selvittää, olisiko säädöspohja tältä osin koottavissa yhdeksi, selkeäksi kokonaisuudeksi.

2. Kommentit lakiehdotuksen pykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin

1 luku: Yleiset säännökset

-

2 luku: Viranomaisten digitaalisten palvelujen järjestäminen yleisölle

-

3 luku: Digitaalisten palvelujen saavutettavuus

-

4 luku: Saavutettavuusvaatimusten valvonta ja oikeussuoja

-

5 luku: Erinäiset säännökset

-

3. Kommentit vaikutusten arviointiin

Ulosottolaitoksen verkkosivut sekä sähköinen asiointipalvelu toimivat oikeusministeriön hallinnonalan yhteisillä sähköisillä alustoilla, joiden teknisestä toimivuudesta ja kehittämisestä vastaa Oikeusrekisterikeskus. Tästä syystä Valtakunnanvoudinvirasto viittaa lausumassaan oikeusministeriön ja Oikeusrekisterikeskuksen lakiehdotuksesta antamiin lausumiin sekä toteaa lisäksi seuraavaa:

Sektorikohtaisen sisällön oikeus.fi-portaaliin ulosottolaitos tuottaa itse. Ulosottolaitoksen verkkosivut ja sähköinen asiointipalvelu ovat sisällöltään laajat ja osin interaktiiviset. Ehdotettava laki tulee voimaan astuessaan työllistämään ulosottolaitosta hallinnollisesti ja aiheuttamaan sellaisia ylimääräisiä kustannuksia, joiden kattaminen nykyisistä määrärahoista on epävarmaa.

Kaikki ulosottolaitoksen verkkoviestintään sekä sähköisten palvelujen kehittämiseen käytettävissä olevat omat, sekä Oikeusrekisterikeskuksen ja ulkopuolisten palveluntuottajien tarjoamat voimavarat on tällä hetkellä valjastettu valmisteilla olevan rakenneuudistuksen edellyttämien järjestelmä- ym. tietoteknisten muutosten tekemiseen ja niistä tiedottamiseen. Muutos- ja kehitystyö tulee jatkumaan edelleen rakenneuudistuksen voimaantulon (1.1.2019) jälkeen. Edellä kuvatusta johtuen Valtakunnanvoudinvirasto pitää lakiehdotuksessa saavutettavuusvaatimusten toteuttamisen osalta säädettävää kahden vuoden siirtymäaikaa tiukkana.

4. Muut kommentit

Muilta osin Valtakunnanvoudinvirastolla ei ole lakiehdotuksesta lausuttavaa.

Toukola Juhani
Valtakunnanvoudinvirasto

Kortesniemi Susanna
Valtakunnanvoudinvirasto